Јавно претпријатие ВОДОВОД ц.о.
Ndermarrja publike VODOVOD c.o.
Бр.Nr. 01-597/1
06.03 2023 год.viti
KUMANOVO - KUMANOVË

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ВОДОВОД КУМАНОВО ц.о. - КУМАНОВО

ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ / ГОДИШНА СМЕТКА

на претпријатието за 2022 година

Куманово 2023 година

ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ/ ГОДИШНА СМЕТКА
на Јавното претпријатие Водовод Куманово ц.о. Куманово

Предлагач: **Законски застапник на претпријатието**

Преставник: **Оливер Стојмановски**

Почитувани,

Јавното претпријатие „Водовод" Куманово е основано за вршење на дејности од јавен интерес „доведување на вода за пиење и одведување на урбани отпадни води". Во извршувањето на наведената дејност се проткаени нашите заложби за континуирана сервисна ориентираност кон граѓаните, обезбедување на висок квалитет на извршените услуги и доследно почитување на принципите:

- сигурност во давањето на услугите;
- континуитет и квалитет на услугите;
- транспарентост;
- достапност и универзална услуга и
- заштита на корисниците и потрошувачите.

Во услови на економска криза, намалување на степенот на искористеност на инсталираните капацитети на реалниот сектор во општина Куманово како и постојан пад на економската моќ на граѓаните на општина Куманово се создава несоодветно опкружување за извршување на дејноста на јавното претпријатие, кое пред се се рефлектира во обемот на извршените услуги и степенот на наплатените побарувања.

Но и покрај наведените состојби со ангажирање на целокупниот персонал на јавното претпријатие и соодветната политика на постојана подршка од основачот и навремените и соодветни одлуки донесени од управниот одбор на претпријатието обезбедено е непречено и континуирано извршување на дејноста на претпријатието.

Почитувајќи ги одредбите на постојните законски и подзаконски акти, Меѓународните стандарди за финансиско известување, Меѓународните стандарди за сметководство и добрата пракса за одговорно и транспарентно работење, во продолжение на овој документ се презентирани Финансиските извештаи на Јавното претпријатие „Водовод" Куманово за 2022 година. Веруваме дека информациите кои се поместени во овој извештај се: разбирливи, релевантни, споредливи и навремени, односно истите имаат висок квалитет и преставуваат основа за донесување на соодветна одлука од Советот на општината.

Очекуваме ваквиот начин на презентирање на Финансиските извештаи да придонесе за зголемувањето на јавната доверба и ефективната и ефикасната употреба на јавните средства, при што користа ќе биде поголема од трошоците, а квалитетот на нашата работа ќе обезбедува чувство на задоволството кај граѓаните.

Донесувањето на наведените финансиски извештаи од страна на Советот на општината ќе преставува потврда за вложениот труд од страна на целокупниот персонал вработен во претпријатието и потврда на политиката што општината Куманово ја води, а тоа е „сервисна ориентираност кон граѓанинот".

Искрено Ваш,

Оливер Стојмановски, Директор

СОДРЖИНА Страна

ВОВЕД 5 - 9

1. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ И НАЧЕЛА .....9 - 13

2. ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ/ГОДИШНА СМЕТКА .....13 - 19

3. ОБЈАСНУВАЧКИ БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ .....20 - 29

ВОВЕД

Основање

Јавното претпријатие "Водовод" Куманово со Ц.О. или скратен назив ЈП "Водовод" Куманово за прв пат е основано со решение број 16857 од 19.07.1956 година донесено од Народниот одбор на општина Куманово, со назив "Установа со самостојно финансирање водовод и канализација во град Куманово" и со делокруг на работа: изградба на нов водовод и канализација и одржување на стар водовод и канализација во град Куманово. Со Решение број 20302/1 од 04.10.1963 година донесено од Собрание на општина Куманово извршено е преименување во "Управа за изградба и реконструкција на улици, патишта, водовод и канализација" и проширен е и делокругот на работа: изградба и реконструкција на улици и патишта и изградба и реконструкција на водовод и канализација. Со Одлука на Собрание на општина Куманово бр. 02 – 12016/1/89 извршено е организирање од поранешна Комунална работна организација во Јавно претпријатие Водовод Ц.О. Куманово. Со Одлука бр. 02 – 2304/2/91 година извршена е промена на статус на јавно претпријатие поради организирање во Акционерско друштво "Водовод" Куманово во мешовита сопственост со Ц.О. Со Решение од 18.07.1997 година донесено од Основен суд Скопје извршено е усогласување на Акционерско друштво "Водовод" Куманово во мешовита сопственост со ЦО со Законот за Јавни претпријатија. Согласно Статутот број 02-117/ 4 од 28.01.2010 година јавното претпријатие се основа заради вршење стопанска дејност од комунална област од јавен интерес на територијата на Општина Куманово.

Јавното претпријатие има својство на правно лице со своја трансакциска сметка, а за извршените и превземените обврски во правниот промет одговара со целиот свој имот (со целосна одговорност).
Седиште на Јавното претпријатие "Водовод" Куманово е во Куманово, на улица „Фетка Накова" број 22.

Дејност

Јавното претпријатие "Водовод" Куманово во својот делокруг на работење ги врши следните дејности:

- 36.00 - Собирање, обработка и снабдување со вода
- 37.00 - Отстранување на отпадни води
- 42.21 - Изградба на комунални објекти за течности
- 43.22 - Поставување на инсталации за водовод, канализација и плин и инсталации за греење и клима уреди
- 71.12 - Инженерство и со него поврзано техничко советување
- 35.11 - Производство на електрична енергија

Приоритетна дејност на претпријатието е 36.00 собирање, обработка и снабдување со вода.

Јавното претпријатие "Водовод" – Куманово ги има добиено следниве лиценци издадени од Министерство за транспорт и врски:

- Лиценца Б за проектирање на градби од втора категорија Бр. П. 339/ Б од 01. 08. 2016 година
- Лиценца Б за изведувач на градби од втора категорија Бр. И. 589/ Б од 27. 05. 2016 година
- Лиценца Б- за ревизија на проектна документација за градби од втора категорија бр.р.176/Б од 24.04.2020

Организација

Јавното претпријатие „Водовод" е правно лице и е носител на сите права и обврски во правниот промет и одговара со сиот свој имот со кој располага (со целосна одговорност). Во правниот промет настапува самостојно и има неограничени овластувања. Јавното претпријатие може да основа подружници.

Јавното претпријатие „Водовод" во својот состав ги има следните организациони сектори:

1. Сектор за технички работи
2. Сектор за општи, правни работи и човечки ресурси
3. Сектор за финансии, сметководство и комерција
4. Сектор за јавни набавки

и Одделение за оперативен контролен центар кое е под директна контрола на директорот.

Претпријатието го застапува и претставува директорот на претпријатието како законски застапник.

Директорот ги има сите овластувања во правниот промет во рамките на дејностите на претпријатието.

ЈП „Водовод" Куманово ја остварува својата дејност како единствена деловна и организациона целина во која се организирани одделни организациони облици.

За успешно извршување на работите заради што е основано ЈП „Водовод" Куманово, во него се утврдени организациони делови кои имаат статус на организациони сектори, а во рамките на секторите одделенија, како нивни посебни внатрешни организациони делови.

Во ЈП „Водовод" Куманово постои следнава организациона структура со утврдени организациони сектори и тоа:

Директор
Помошник директор - 2
Советник на директорот - 3

1. Сектор за технички работи, со следните одделенија во својот состав:

   - Одделение за водоснабдителни објекти,
   - Одделение за пречистување на вода,
   - Одделение за одржување на водоводна мрежа и приклучоци,
   - Одделение за канализациони објекти, инсталации, улици и патишта,
   - Одделение за градежна механизација и возен парк
   - Одделение за урбанистичко планирање, ГИС и проектирање

2. Сектор за општи, правни работи и човечки ресурси, со следните одделенија во својот состав:
   - Одделение за општо, правни работи и човечки ресурси
   - Одделение за застапување (спорови со физички и правни лица)

3. Сектор за финансии, сметководство и комерција, со следните одделенија во својот состав:

опкружување и висок степен на одговорност на располагање со средствата како овластени потписници во платниот промет се утврдени и , Помошник директор - Драги Јаневиќ, дипл.правник до 28.11.2022 год., Помошник директор - Скендер Алији, проф.по руски и книжевност и Виш соработник-сметководител - Јасминка Арсовска, дипл.ек. по финансиски менаџмент.

Орган на раководење

Орган на раководење е законскиот застапник на претпријатието Оливер Стојмановски, дипломиран економист, кој согласно одредбите на член 24-а став 3 од Законот за Јавните претпријатија („Службен весник на Република Македонија" број 38/96; 06/02; 40/03; 49/06; 22/07; 83/09; 97/10; 06/12; 119/13; 41/14; 138/14; 25/15; 61/15; 39/16; 64/18; 35/19, „Службен весник на РСМ" бр.275/19 и 89/22) го избира градоначалникот на општина Куманово.

Орган на управување

Орган на управување на Јавното претпријатие Водовод Куманово ц.о. Куманово е Управен одбор, формиран со Решение за именување на членови на Управен одбор на Јавното претпријатие "Водовод" Куманово заведено под број 09–515/10 од 20.01.2022 година и истиот брои 9 члена и тоа:

- Цветанка Ивановска
- Јасмина Петрушевска
- Гордана Атанасовска
- Душица Стаменковска
- Зора Саздовска
- Марко Тренчевски
- Даниела Станковска
- Софија Милошевска
- Буран Алити

Во текот на известувачкиот период Управниот одбор има одржано 11 седници, исплатен е надоместок во вкупен износ од 540.000,00 денари од кои 54.000,00 денари персонален данок на доход и нето износ од 486.000,00 денари или 4.500,00 денари по член месечно.(За месец јануари исплатен е надоместок на претходни членови кои го сочинувааа Управен одбор)

Контрола на материјално-финансиското работење

Контролата на материјалното финансиско работење на Јавното претпријатие Водовод Куманово ц.о. Куманово ја врши Надзорниот одбор за контрола на материјално - финансиското работење, кој е формиран со Решение за именување на членови на Надзорен одбор за контрола на материјално – финансиското работење на Јавното претпријатие "Водовод" Куманово заведено под број 09-515/16 од 20.01.2022 година и истиот брои 5 члена и тоа:

- Гоце Илиќ
- Ладислава Крстиќ- Милосављевиќ
- Срѓан Милевски
- Слаѓан Михајловски
- Џемаљедин Неципи

- Одделение за сметководство и финансова оперативa
- Одделение за наплата (следење на наплата)

4. Сектор за јавни набавки, со следните одделенија во својот состав:
   - Одделение за јавни набавки
   - Одделение за планирање и спроведување на постапка за јавни набавки

5. Одделение за оперативен контролен центар

Платен промет

Јавното претпријатие потребните активности за извршување на платниот промет ги извршува во рамките на пропишаните одредби за таа намена[1], притоа има отворено осум денарски сметки и тоа во Комерцијална Банка АД Скопје, Централна Кооперативна Банка АД Скопје, Силк Роуд Банка АД Скопје, НЛБ Тутунска Банка, Стопанска Банка АД Скопје, Еуростандард Банка АД Скопје, Халкбанк АД Скопје и Шпаркасе Банка АД Скопје како носители на платен промет, односно како што следува:

	Жиро сметка	Депонент во
Денарска сметка	300090000005318	Комерцијална банка АД Скопје
Денарска сметка	320100005040315	Централна Кооперативна Банка АД Скопје
Денарска сметка	280119101884141	Силк Роуд Банка АД Скопје
Денарска сметка	210040312450167	НЛБ Тутунска банка АД Скопје
Денарска сметка	200002914075835	Стопанска Банка АД Скопје
Денарска сметка	370001100205650	Еуростандард Банка АД Скопје
Денарска сметка	270040312450174	Халкбанк АД Скопје
Денарска сметка	250070102210996	Шпаркасе Банка АД Скопје

Овластени потписници:

Законски застапник на прептпријатието е Оливер Стојмановски, Директор[2] на претпријатието. Но се со цел да се обезбеди и практикува соодветно контролно

[1] Закон за платниот промет („Службен весник на Република Македонија" бр.113/07; 22/08; 159/08; 133/09; 145/10; 35/11; 11/12; 59/12; 166/12; 170/13; 153/15; 199/15; 193/17; 7/19; („Службен весник на РСМ" бр.31/20)

[2] Решение за именување на директор број 08 –7251/1 од 09.09.2022 година и Решение број 31020210000356 од 10.09.201 издадено од Централен регистар на Република Македонија

Во текот на известувачкиот период Надзорниот одбор за контрола на материјално финансиското работење има одржано 5 седници, исплатен е надоместок во вкупен износ од 191.655,00 денари од кои 19.155,00 денари персонален данок на доход и нето износ од 172.500,00 денари или 2.500,00 денари по член месечно за три месеци и 3.000,00 денари по член месечно за девет месеци . На овие седници дадено е позитивно мислење за финансиски извештаи/ годишна сметка на Јавното претпријатие за деловна 2021 година, како и позитивно мислење за тримесечни финансиски извештаи за 2022 година. .(За месец јануари исплатен е надоместок на претходни членови кои го сочинуваа Надзорниот одбор)

1. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ И НАЧЕЛА

Основни начела

Јавното претпријатие ги изготвува финансиските извештаи засновано врз пресметковна основа (фактурирана реализација), при што ефектите на трансакциите и другите настани се признати кога се настанати.

Приходи

Приходите се признаваат до степенот до кој е веројатно дека претпријатието ќе има прилив на идни економски користи и тие користи можат веродостојно да се измерат. Приходот се вреднува според објективната вредност на примениот надомест или побарувањето за продадените добра и услуги намалени за одобрените дисконти, рабати и данокот на додадена вредност.

Приходите од продажба се признаваат кога значајниот ризик од доделување на сопственоста на стоките ќе се пренесе на купувачот, вообичаено со испораката на стоките.

Приходите од давање на услуги се признаваат за периодот во кој услугите се дадени и прифатени од купувачот.

Кога се јавува неизвесност во врска со наплатата на дел од реализацијата, ненаплатениот износ за кој престанала веројатноста дека ќе биде наплатен, се признава како расход, а не како исправка на порано признаениот износ како приход.

Расходи

Расходите се прикажуваат врз принципот на пресметковна основа. Расходите се признаваат во висина на направените трошоци за да се реализира приходот, во период кога се признава соодветниот приход.

Трошоците за одржување и поправка на недвижности, постројки и опрема се признаваат преку Билансот на успех и се искажуваат во моментот на нивното настанување во висина на ефективните износи.

Приходи од камати

Каматите настанати по основ на денарски влогови и побарувања од деловните односи, се искажуваат како останати приходи. Приходи од камати се искажуваат во моментот на нивното настанување, преку Билансот на успех.

Финансиските приходите се признаваат на временска основа според каматна стапка која го одразува ефективниот принос на средствата.

Камати како расход

Каматите настанати по основ на обороти прометани до датумот на билансот на состојба, се искажуваат во билансот на успех како расходи.

Трошоците на позајмување (камати) се евидентираат како расходи во моментот на нивното настанување, преку Билансот на успех.

Нематеријални и материјални средства

Како нематеријални и материјални средства се сметаат правата односно предметите чиј поединечен трошок на набавка е поголем од 300 ЕВРА и корисниот век на употреба е подолг од една година.

Нематеријални и материјални средства се искажуваат по набавни цени намалени за акумулираната амортизација и акумулираната загуба заради обезвреднување. Набавната вредност ја чини фактурната вредност на набавените средства зголемена за сите трошоци настанати до нивното ставање во употреба.

Градежното земјиште во билансот на состојба се искажува по проценетата пазарна вредност, која одговара на висината на надоместокот утврдена согласно на прописите за експропријација, а земјоделското земјиште, во висина на основицата за наплата на данокот на промет за соодветно земјиште, утврдена согласно прописите за данок на промет на земјиште.

Нематеријалните и материјални средства кои се набавени, односно преземени од друго правно лице без надоместок или со делумен надоместок се евидентираат по нивната книговодствена вредност (набавна, односно ревалоризирана вредност со намалување на кумулативната исправка на вредноста до преземањето на основните средства) зголемена за зависни трошоци. Позитивната разлика настаната при продажбата на материјалните и нематеријални средства се книжи непосредно во корист на останатите приходи, а негативната разлика на терет на останатите трошоци.

Последователните издатоци за недвижностите, постројките и опремата се признаваат како средство само тогаш кога издатоците ја подобруваат состојбата на средството над неговиот почетно проценет стандард на успешноста на користењето. Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во Билансот на успех во текот на периодот во кој се јавуваат.

Под вложувања во недвижности се подразбира недвижниот имот (земјиште и градежни објекти) кои се чуваат од сопственикот заради остварување на приход по основ на наем или заради зголемување на капиталот.

Долгорочните финансиски средства претставуваат долгорочни финансиски вложувања, дадени долгорочни кредити и заеми, финансиски средства расположиви за продажба.

Амортизација

Амортизацијата на нетековни материјални средства (недвижности, постројки и опрема) и на нематеријалните средства се пресметува пропорционално, со цел набавната вредност на средствата целосно да се отпише во нивниот проценет годишен век. Амортизацијата започнува да се пресметува со ставање на средствата во употреба.

Средството почнува да се амортизира кога станува расположливо за употреба, а пресметката на амортизација престанува кога средството е класифицирано како средство за продажба. Средството не престанува да се амортизира кога тоа останува неискористено или се повлекува од активна употреба, освен кога средството е целосно амортизирано.

Секоја ставка од средствата треба поединечно да се амортизира.

Износот по којшто се депрецира средството треба да биде алоцирано на системска основа во текот на корисниот век на употреба.

Векот на употреба на средството е дефиниран од очекуваната корисност на средството за ентитетот. Векот на употреба може да биде пократок од неговиот економски век. Проценката на векот на употреба на средството е предмет на расудување врз основа на искуство на ентитетот. Земјиштето има неограничена употреба и не се амортизира. Зградите имаат ограничен век на употреба и претставуваат средства кои се амортизираат.

Применетиот метод на амортизација на средството треба да биде ревидиран на крајот на секоја финансиска година, а доколку постои потреба истиот треба да се промени и да се евидентира како промена на сметководствена проценка. Зависно од потребата дозволен е праволиниски метод, метод на опаѓачко салдо и метод на единици на производство.

Трошокот за депрецијација за секој период треба да биде признаен во добивката или загубата освен ако тоа не е вклучено во сметководствената вредност на друго средство.

Основица за пресметување на амортизацијата претставува набавната вредност, односно ревалоризационата вредност на средствата.

Набавната вредност на средствата согласно прифатените сметководствени стандарди ја сочинуваат куповната цена (фактурната вредност), зголемена за увозните давачки и даноците кои не се рефундираат при купувањето и сите други издатоци кои директно се пропишуваат на подготвувањето на средството за неговата наменета употреба. Сите трговски попусти и рабати се одбиваат при утврдувањето на набавната вредност.

Амортизацијата се пресметува поединечно за секое средство во рамките на амортизационите групи утврдени од страна на правниот субјект се додека вредноста на средствата не биде во целост надоместена, а годишните стапки се како што следува:

Недвижности (градежни објекти)	2,5 % - 10 %
Деловен инвентар (опрема, погонски и деловен инвентар)	5 % - 10 %
Возила (транспортни средства)	10 % - 25%
Мебел и деловен инвентар	20 %
Компјутерска опрема и софтвер	25 %
Телекомуникациска опрема	20 % - 25%
Нематеријални средства	20 %

Кога ќе се надомести вредноста која претставува основица за пресметување на амортизацијата, односно кога износот на набавната вредност на средствата е еднаков на отпишаната вредност, престанува натамошното пресметување на амортизацијата.

Побарувања по основ на продажба

Побарувањата од купувачи и останатите побарувања првично се признаваат по објективна вредност на надоместот кој се очекува. Мерењето на побарувањата се врши според нивната номинална вредност.

Претпријатието врши усогласување на побарувањата односно депризнавање само кога ја губи контролата над договорните права, односно постои неможност за наплата на дел или целото побарување од должникот.

Во услови кога менаџментот на претпријатието ќе констатира дека настанале услови за депризнавање на побарувањата, ќе се превземат активности за искажување на расход во финансиските извештаи, а целосно отпишување на побарувањата ќе биде врз основа на одлука на Управниот одбор на претпријатието.

Залихи

Залихите се средства:

- кои се чуваат за продажба во редовното работење;
- во процесот на производството наменето за продажба или
- во облик на суровини или помошни материјали кои се трошат во производството или во давањето на услугите.

Залихите треба да се мерат според износот на трошоците или нето реализационата вредност, во зависност од тоа која од нив е пониска.

Трошоците на залихите ги опфаќаат трошоците на набавката, трошоците на конверзијата и другите трошоци што се стекнуваат со цел залихите да се доведат на постојната локација во постојните услови.

Трошоците на набавката на залихите ги опфаќаат набавната цена, увозната царина и другите даноци, превозот, манипулативните и другите трошоци. Трговските попусти, рабатите и другите слични ставки се одземаат при утврдувањето на трошоците на набавката.

Трошоците на конверзија на залихите ги вклучуваат трошоците кои непосредно се однесуваат на единиците на производството.

Трошоците на залихите се вреднуваат по пат на користење на методата на просечни цени.

Ситниот инвентар, алатот и автогумите се отпишуваат за 100 % од вредноста при ставање во употреба.

Ефекти од промените на курсеви на странските валути

Курсните разлики кои произлегуваат од надоместувањето на монетарните ставки или од известувањето за монетарните ставки по курсеви кои се различни од оние по кои биле почетно евидентирани за време на пресметковниот период треба да бидат признаени како приход, односно расход во пресметковниот период во кој што настанале.

Трансакцијата во странска валута треба да биде евидентирана при нејзиното иницијално признавање во валутата на известувањето, со примена на износот на странската валута по курс на валутата помеѓу валутата на известувањето и странската валута на датумот на трансакцијата.

Парични средства

Паричните средства на сметките кај носителите на платниот промет и во благајната се искажуваат во номинален износ според доставениот извод за состојбата на сметките и благајничкиот извештај.

Благајничкиот максимум се утврдува од страна на органот на управување согласно одредбите од Законот за платниот промет и истиот изнесува 50.000,00 денари.

Обврски

Оперативните обврски кон добавувачите и останатите краткорочни обврски се мерат според вредноста на примените средства. Обврските по заеми, обврските за аванси, депозити и гаранции, обврските спрема добавувачите, обврските спрема вработените, обврски за даноци, придонеси и други давачки и останатите краткорочни обврски се искажуваат во вредност која е искажана во соодветна сметководствена исправа, зголемена за каматите според склучениот договор, пропис односно одлука на надлежниот орган на друштвото.

Овие обврски се класифицираат како краткорочни доколку рокот на доспевање им е до 12 месеци, а ако овој рок е подолг од 12 месеци се класифицираат како долгорочни.

Долгорочни резервирања

Долгорочните резервирања се однесуваат на трошоци и ризици кои се вреднуваат според вредноста на трошоците во гарантниот рок за продадена стока, за обновување на земјиште и биолошка репродукција на шумите, за преструктуирање, бенефиции на вработените, отпремнина при пензионирање.

Капитал и резерви

Капиталот ги опфаќа иницијалните сопствени средства за работење заедно со акумулираната добивка распоредена во овој фонд, другите акумулирани приходи и распоредената ревалоризациона резерва.

Законските резерви се издвојуваат во висина од 5% од нето добивката се додека резервите на субјектот не достигнат износ кој е еднаков на (1/10) една десетина од

основната главнина. Намалувањето на оваа резерва по било кој основ треба да се надомести.

За се што не е регулирано со и кажано во овие сметководствени политики и начела, важат прописите и одредбите од постојната законска регулатива на Република Северна Македонија и МСФИ/ МСС.

Овој акт ќе се применува на финансисиките извештаи кои ќе се доставуваат за следните деловни години.

2. ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ/ ГОДИШНА СМЕТКА

Цели на финансиските извештаи

Целта на финансиските извештаи е тоа што тие даваат информации за финансиската состојба, резултатот и промените во финансиската состојба, потребни за голем број на корисници на овие извештаи. Тие треба објективно да ја презентираат финансиската состојба, финансиските резултати и паричните текови на ентитетот што подразбира верна презентација на ефектите од трансакциите, другите настани и состојби во согласност со дефинициите и критериумите за признавање на средствата, обврските, приходите и расходите.

Една од најзначајните карактеристики на финансиските извештаи е што истите се изготвуваат на пресметковна основа во сметководството, при што применетиот принцип ги признава ефектите од трансакциите кога ќе настанат. Настанатите трансакции треба без одложување да се евидентираат во сметководствената евиденција која е основа за изготвување на финансиските извештаи. На овој начин се даваат информации на корисниците на извештаите не само за минатите настани кои вклучуваат плаќање или примање на парични средства, туку и за обврски за кои треба да се платат парични средства во идниот период.

Основни квалитативни карактеристики на финансиските извештаи се:

- Разбирливост;
- Релевантност;
- Материјалност;
- Веродостојност;
- Суштина над формата;
- Неутралност;
- Претпазливост;
- Споредливост.

Кои се елементите на финансиските извештаи ?

За мерењето на финансиската состојба се пропишани неколку елементи:

- Средствата;
- Обврските;
- Главнината/ капиталот.

Средствата претставуваат ресурс контролиран од страна на ентитетот како резултат на минати настани од кој се очекува прилив на идни економски користи за ентитетот. Кон наведеното треба да се истакне дека признавањето на средствата не се поврзува со задолжителност на постоење на физичкиот облик на средството, од причина што патентите и лиценците немаат физички облик, но сепак претставуваат нематеријални средства.

Обврската претставува сегашна облигација на претпријатието која произлегува од минати настани, за чиешто подмирување се очекува одлив на ресурси на претпријатието кои содржат економски користи. Обврската треба да претставува сегашна обврска

односно обврска која на денот на известувањето не е подмирена. Треба да се прави разлика помеѓу сегашната обврска и идното обврзување. Имено, одлуката на раководството на претпријатието да се набават средства само по себе не предизвикува сегашна обврска. Обврската треба да се искаже само кога средството ќе биде испорачано. Покрај наведеното, треба да се истакне дека се дозволува обврските да се искажат и кога се врши проценка, односно резервирања за одделни идни настани.

Капиталот е остатокот на учеството во средствата на ентитетот по одземањето на сите негови обврски. Износот на главнината прикажана во билансот на состојба зависи од признавањето и мерењето на средствата и обврските. Покрај главнината, можно е создавање на резервите кои се резултат на законската регулатива или согласно барањата од статутот на ентитетот

Покрај наведените елементи треба да се истакне дека во билансот на успех се користи елементот резултат, односно добивка/ загуба. Добивката најчесто се користи како мерка за резултатот како што се повратот на инвестициите или заработувачката по акција. Елементите кои учествуваат во креирање на резултатот се приходите и расходите кои припаѓаат на тековниот пресметковен период

На кој начин се признаваат елементите на финансиските извештаи ?

Ставките кои се признаваат во билансот на состојба и во билансот на успех треба да ги исполнат следните услови:

- Дека сите идни економски користи поврзани со ставките ќе претставуваат прилив/ одлив на ентитетот
- Ставките да имаат набавна вредност или друга вредност која може да се измери.

Средствата се признаваат во билансот на состојба кога е веројатно дека идните економски користи ќе се влеат во ентитетот и кога тоа има набавна вредност или друга вредност која може да се измери. Доколку не се очекуваат економски користи во наредниот период, тогаш издатокот нема да добие третман на средство, туку како трошок во билансот на успех.

Обврските се признаваат во билансот на состојба кога е веројатно дека ќе има одлив на ресурси како резултат на подмирување на сегашните обврски.

Приходите се признаваат во билансот на успех кога ќе настане зголемување на идни економски користи поврзани со зголемување на средство или намалување на обврски и истите може веродостојно да се измерат. Приходите треба да се мерат според објективната вредност на надоместокот кој што е примен или се побарува.

Расходите се признаваат во билансот на успех кога настанува намалување на идните економски користи како резултат на намалување на средствата или зголемување на обврските и истото може веродостојно да се измери. Треба да се истакне дека расходите се признаваат во билансот на успех врз основа на директна поврзаност помеѓу направените трошоци и заработката, што претставува спротивставување на расходите со приходите.

Како се мерат елементите на финансиските извештаи?

- Историска набавна вредност, според кое средствата се евидентираат според износот на паричните средства кои се платени или според објективната вредност на надоместокот даден за нивно стекнување, додека обврските според износот на примените приливи во замена за обврската или износот на пари кои се очекува да бидат платени за да се подмири обврската;
- Тековни трошоци, според кои средствата се евидентираат се износот на паричните средства кои требало да се платат доколку тековно би било стекнато исто или еквивалентно средство, додека обврските се евидентираат според недисконтиран износ на пари кои би биле потребни за тековно подмирување на обврската;

Реализациона вредност, според кое средствата се евидентираат според износот на парични средства кои можат да се добијат со продажба на средствата по пат на редовно отуѓување. Обврските се евидентираат според набавната вредност при подмирување односно по недисконтирани износи на пари кои се очекува да се платат со цел да се подмири обврската во нормалните деловни активности;

- Сегашна вредност, според кое средствата се евидентираат според сегашната дисконтирана вредност на идните нето парични приливи кои се очекуваат од средството во рамките на нормално работење. Обврските се евидентираат според сегашна дисконтирана вредност на идните нето парични одливи кои се очекува да бидат потребни за подмирување на обврската во рамките на нормалното работење.

1) ИЗВЕШТАЈ ЗА ДОБИВКА ИЛИ ЗАГУБА НА ЈП ВОДОВОД КУМАНОВО за периодот од 01.01. до 31.12.2022 година

Позиција	*Тековна година (2022)*	*Претходна година (2021)*
Приходи од продажба	194.877.239	*176.958.190*
Останати оперативни приходи	37.203.869	36.882.138
Потрошени материјали и ситен инвентар	31.046.295	37.411.971
Трошоци за вработените	104.322.961	94.158.201
Амортизација и ревалориз. на амортизација	44.612.150	45.060.392
Останати оперативни расходи	93.267.019	42.616.182
Добивка/загуба од оперативно работење	**-41.167.317**	**-5.406.418**
Финансиски приходи	3.248.487	3.412.153
Финансиски расходи	398.262	309.950
Добивка/загуба пред оданочување	**-38.317.092**	**-2.304.215**
Данок на добивка		
Добивка/загуба од редовно работење	-38.317.092	-2.304.215
Нето добивка/загуба од редов. активности	-38.317.092	-2.304.215
Нето добивка/загуба	**-38.317.092**	**-2.304.215**

2) ИЗВЕШТАЈ ЗА ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА НА ЈП ВОДОВОД КУМАНОВО за периодот од 01.01. до 31.12.2022 година

По-зи-ција	*Назив на позицијата*	*Тек. година (2022)*	*Претх. год. (2021)*
I	**Добивка/загуба за периодот**	**-38.317.092**	**-2.304.215**
II	**Останата сеопфатна добивка / загуба за периодот којашто не се прикажува во Билансот на успехот (пред оданочување)**		
1.	Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење		
2.	Промена на ревалоризационите резерви на долгорочните материјални и нематеријални средства		
3.	Добивка или загуба врз основа на дополнително вреднување на финансиските средства кои се расположливи за продажба		
4.	Добивка или загуба врз основа на инструменти за заштита од ризикот од паричните текови		
5.	Добивка или загуба врз основа на инструменти за заштита од ризикот од нето вложување во странско работење		
6.	Удел во останатата сеопфатна добивка/загуба на придружените друштва		
7.	Актуарски добивки/загуби по дефинирани планови за користи		
III	**Данок на добивка на останатата сеопфатна добивка за периодот (10%)**		
IV	**Нето останата сеопфатна добивка/загуба за периодот**		
V	**Сеопфатна добивка/загуба за периодот**		
VI	**Сеопфатна добивка/загуба за периодот што припаѓа на:** *Позицијата VI, според нас, би требало да се пополни само при составувањена консолидирани финансиски извештаи.*		
1.	Сопственици на капиталот на матичното друштво		
2.	Неконтролирано учество (Малцински интерес)		

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА НА ЈП ВОДОВОД КУМАНОВО

на ден 31.12.2022 година

Позиција	*31.12.2022*	*31.12.2021*
СРЕДСТВА		
А) Побарувања за запишан а неуплатен капитал		
Б) Долгорочни средства	**511.130.275**	**551.350.365**
Нематеријални средства	474.778	
Материјални средства	510.655.497	551.350.365
Долгорочни вложувања		
Долгорочни побарувања		
В) Тековни средства	**444.057.731**	**427.059.796**
Залихи	17.067.377	18.119.014
Побарувања од купувачи	402.017.597	388.160.876
Побарув. за аванси во земјата	2.200	129.281
Останати краткор. побарувања		
Краткорочни фин. вложувања	7.214.711	1.387.972
Активни времен. разграничува		702.562
Парич. средства и еквиваленти на парични средства	17.755.846	18.560.091
ВКУПНА АКТИВА	**955.188.006**	**978.410.161**
КАПИТАЛ И ОБВРСКИ		
А) Капитал и резерви	**123.738.842**	**162.055.934**
Запишан капитал	273.655.383	273.655.383
Премии на емитирани акции		
Ревалоризациона резерва		
Резерви		
Акумулирана добивка/загуба	(149.916.541)	(111.599.449)
Откупени сопствени акции		
Б) Долгорочни резервирања за ризици и трошоци		
В) Малцински интерес		
Г) Долгорочни обврски		
Д) Тековни обврски	**831.449.164**	**816.354.227**
Обврски спрема добавувачи	511.971.580	468.374.836
Останати краткорочни обврски	41.912.191	37.536.494
Обврски за аванси	282.249	263.613
Обврски по краткор. кредити		
Одложено плаќање на трошоци и приходи во идните периоди	277.283.144	310.179.284
ВКУПНО КАПИТАЛ И ОБВРСКИ	**955.188.006**	**978.410.161**

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ ЗА 2022 ГОДИНА

Позиција	*Тековна година (2022)*	*Претходна година (2021)*
А) Готовински текови од деловни активности	**9.414.554**	**5.370.977**
Нето добивка/загуба после оданочување	-38.317.092	-2.304.215
Амортизација	44.612.150	45.060.392
Ревалоризација на амортизацијата		
Зголемување/намалување на залихи	1.051.637	-1.127.852
Зголемување/намалување на побарувања од купувачи	-13.729.640	-9.794.367
Зголемување/намалување на побарувања за аванси		
Зголемување/намалување на останати краткор. побарувања		
Зголемување/намалување на АВР	702.562	-409.157
Зголемување/намалување обврски спрема добавувачи	43.596.744	6.028.932
Зголемување/намалување обврски за примени аванси	18.636	-177.288
Зголемување/намалување на останати краткорочни обврски	4.375.697	1.210.907
Зголемување/намалување на ПВР	-32.896.140	-33.116.375
Б) Готовински текови од инвестициони активности	**-10.218.799**	**-13.354.658**
Директни набавки на нематеријални и материјални средства	-4.392.060	-12.328.839
Продажба на материјални и нематеријални средства		
Зголемување/намалување на долгорочни вложувања		
Зголемување/намалување на долгорочни побарувања		
Зголемување/намалување на краткорочни финанс. вложувања	-5.826.739	-1.025.819
В) Готовински текови од финансиски активности	**0**	**-0**
Зголемување на капиталот		
Зголемување/намалување на долгорочни кредити		
Зголемување/намалување на краткорочни кредити		
Исплатени дивиденди		
Откуп/продажба на сопствени акции		
Зголемување/намалување на паричните средства	**-804.245**	**-7.983.681**
Парични средства на почетокот на годината	*18.560.091*	*26.543.772*
Парични средства на крајот на годината	*17.755.846*	*18.560.091*

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО ГЛАВНИНАТА ЗА ПЕРИОДОТ

(во илјада денари)

Позиција	Запишан капитал	Премии на емитирани акции	Резерви издвоени од нето добивката	Акумулирана добивка /загуба	Нето добивка	*Останата сеопфатна добивка / загуба за периодот (по оданочување)*						*Вкупна сеопфатна добивка за периодот по оданочување*
					Добивка за финансиската година	Промена на ревалоризационите резерви на долгорочните материјални и нематеријални средства	Добивка / загуба врз основа на дополнително вреднување на финансиските средства кои се расположливи за продажба	Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	Актуарски добивки / загуби по дефинирани планови за користи	Добивка / загуба врз основа на инструменти за заштита од ризикот од нето вложување во странско работење	Удел во остатата сеопфатна добивка / загуба на придружните друштва	
а	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12 = (5+6+7+8+9+10)+11
Состојба на 01.01.21	273.655	0	0	(109.295)	0	0	0	0	0	0	0	0
Исправка на грешки од претх. периоди												
Влијание на промените во сметководствените политики												
Корегирана состојба на 01.01.21	273.655	0	0	(109.295)	0	0	0	0	0	0	0	0
Уплати од акционерите (сопственич.)												
Исплати на акционерите (сопственич.)												
Зголемување на капиталот (без уплати од акционери / сопствен.)												
Намалување на капиталот (без исплати на акционери / сопствен.)												
Добивка / Загуба за тековната година				(2.304)								
Зголемување на сеопфатн. добивка												
Намалување на сеопфатн. добивка												
Состојба на 31.12.21	273.655	0	0	(111.599)	0	0	0	0	0	0	0	0
Добивка за распределба на акционери / сопственици на матичн. друштво												
Добивка за малцинските сопственици												
Состојба на 01.01.22	273.655	0	0	(111.599)	0	0	0	0	0	0	0	0
Исправка на грешки од претх. периоди												
Влијание на промените во сметководствените политики												
Корегирана состојба на 01.01.22	273.655	0	0	(111.599))	0	0	0	0	0	0	0	0
Уплати од акционерите (сопственич.)												
Исплати на акционерите (сопственич.)												
Зголемување на капиталот (без уплати од акционери / сопствен.)												
Намалување на капиталот (без исплати на акционери / сопствен.)												
Добивка / Загуба за тековната година				(38.317))								
Зголемување на сеопфатн. добивка												
Намалување на сеопфатн. добивка												
Состојба на 31.12.22	273.656	0	0	(149.916))	0	0	0	0	0	0	0	0
Добивка за распределба на акционери / сопственици на матичн. друштво												
Добивка за малцинските сопственици												

3. ОБЈАСНУВАЧКИ БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

Финансиските извештаи на претпријатието се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва ("Службен весник на РМ" бр. 28/04....120/18, 239/18) и Правилник за водење на сметководство ("Службен весник на РМ" бр. 159/09, 164/10 и 107/11). Со овој Правилник се пропишани Меѓународните стандарди за финансиски известување, вклучително и Толкувањата на ПКТ и КТМФИ како што се објавени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди на 1 јануари 2009 година. Според член 476 од Законот за трговски друштва и Меѓународните стандарди за финансиско известување, јавните комунални претпријатија имаат обврска за изготвување на белешки кон финансиските извештаи, кои даваат дополнителни информации за состојбите во финансиските извештаи. Тие можат да вклучат обелоденувања за ризиците и неизвесностите кои влијаат врз претпријатието и за сите ресурси и обврски кои не се признати во Билансот на состојба.

СОСТАВУВАЊЕ НА ГОДИШНА СМЕТКА – ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

На крајот на фискалната година, пред составување на годишната сметка, јавните претпријатија се обврзни да ги спроведат следните чекори:

- Книжење на сите деловни промени кои се однесуваат на пресметковниот период;
- Да извршат усогласување на сметководствената состојба на средствата со фактичката состојба утврдена на пописот;
- Да извршат пресметка на амортизацијата;
- Да извршат пресметка на отписот на ситниот инвентар;
- Да извршат пресметка на курсните разлики при сведување на сите парични средства, побарувања и обврски искажани во странска валута;
- Да извршат пресметка на данокот на добивка;
- Да се извршат други пресметки кои имаат влијание на финансискиот резултат или се во врска со годишната сметка и и финансиските ивештаи.

Годишната сметка треба да се достави најдоцна до 15 Март 2023 година до:

- Регистарот на годишни сметки при Централниот регистар.
- Управата за јавни приходи - Даночен биланс;

Покрај наведеното, согласно Законот за јавните претпријатија, овие субјекти имаат обврски да доставуваат тримесечни финансиски извештаи до основачот, а директорот на јавното претпријатие има обврска воедно да доставува и шестмесечни односно годишен извештај за работењето на јавното претпријатие, во кои треба да бидат искажани показателите за финансиското работење.

Јавните претпријатија се должни да ги достават следните обрасци:

- Биланс на успех (Извештај за добивка или загуба);
- Биланс на состојба (Извештај за финансиска состојба);
- Извештај за останата сеопфатна добивка;
- Објаснувачки белешки;
- Даночен биланс за оданочување на добивка;
- Образец ДЕ – Посебни податоци за државна евиденција;
- Образец СПД - структура на приходи по дејности;
- Извештај за промените на капиталот;
- Извештај за паричните текови;
- Применети сметководствени политики и други објаснувачки белешки согласно МСФИ/ МСС;
- Годишен извештај за работењето.

Во продолжение е изнесено резиме на позначајните сметководствени политики кои беа применети при подготовка на финансиските извештаи/ годишна сметка на Јавното претпријатие на 31 декември 2022 година. Сметководствените политики се применуваат конзистентно во текот на целата презентирана година, во се еднакво како и за претходната година.

3.1. БИЛАНС НА УСПЕХ

1.1.1. Приходи од продажба

Приходите од продажба во 2022 година во износ од 194.877 илјади денари (2021 година во износ од 176.958 илјади денари) се остварени по основ на:

000 денари

Опис	2022	2021
Приходи од снабдување и испорака на вода	121,735	111,343
Приходи од одведување и пречистување на отпадни води	66,189	56,866
Приходи од мрежа	2,726	3,160
Приходи од градежна оперативa	2,689	4,038
Приходи од геодезија	793	745
Приходи од баждарница	205	303
Приходи од механизација	3	31
Приходи од други видови на услуги	537	472
Вкупно:	**194,877**	**176,958**

1.1.2. Останати деловни приход

Останатите деловни приходи за 2022 година во износ од 37.204 илјади денари (2021 година изнесуваат 36.882 илјади денари) се состојат од следните приходи:

000 денари

Опис	2022	2021
Приходи од премии, субвенции, дотации и донации	35,182	35,488
Приходи од наплатени отпишани побарувања и од отпис на обврски	65	153
Останати деловни приходи	1,957	1,241
Вкупно:	**37,204**	**36,882**

Приходот од наплатени премии, субвенции, дотации и донации се однесуваат на приходите остварени согласно Одлука за спроведување на мерките за субвенционирани трошоци за комунални услуги, приходи од странски донации и приходи од владина помош. Останатите неспомнати деловни приходи ги опфаќаат приходите од наплатени штети и други оштетни побарувања.

1.1.3. Приходи од камати, курсни разлики и слични приходи

Приходите од камати, курсни разлики и слични приходи во 2022 година во износ од 3.248 илјади денари (2021 година во износ од 3.412 илјади денари) се состојат од приходи по основ на камати од продажба на производи, стоки и услуги.

1.1.4. Материјални трошоци

Материјалните трошоци ги сочинуваат трошоците направени во текот на оперативното Работење, и тоа:

Опис	2022	2021
Потрошени суровини и материјали	30.144	36.572
Потрошена енергија	65.485	17.675
Потрошени резервни делови	727	540
Отпис на ситен инвентар	175	300
Транспортни услуги	1.486	2.153
Услуги за одржување и заштита	1.013	2.512
Наемнини - лизинг	281	281
Комунални услуги	759	648
Трошоци за истражување и развој	116	
Трошоци за реклама, пропаганда ,промоција и саеми	3	10
Останати услуги	1.180	1.326
Вкупно:	**101.369**	**62.017**

000 денари

Потрошени суровини и материјали, потрошена сурова вода, потрошен канцелариски материјал, потрошен материјал за чистење и тековно одржување, потрошени средства за заштита при работа.

Потрошена енергија се однесува за потрошената електрична енергија, потрошено гориво, нафта, потрошен природен гас и потрошено моторно масло.

Потрошени резервни делови се однесуваат на набавките на резервни делови за одржување на материјални средства.

Транспортни услуги се однесуваат на поштенските трошоци, телефонски трошоци, трошоци за мобилни телефони и интернет.

Услуги за одржување и заштита се однесуваат на услуги за тековно одржување, инвестиционо одржување на основни средства, контрола и поправка на водомери, полнење на боци со кислород, испитување на хлорни боци и услуги за баждарење.

Наемнини-лизинг се однесува на закупнини за деловни простории од правни и физички лица во кои се сместени наплатни пунктови на ЈП Водовод Куманово.

Комунални услуги се однесуваат на трошици за изнесување и собирање на смет, трошоци за дератизација и дезинфекција.

Трошоци за истражување и развој се однесуваат за изработка на идеен проект за поставување – изградба на фотонапонски централи и мислење за приклучок на фотоволтаици за ЈП Водовод Куманово.

Трошоци за реклама, пропаганда, промоција и саеми се однесуваат за рекламен простор.

Останати услуги се однесуваат трошоци за регистрација и технички преглед на службени патнички и товарни возила, услуги за користење на пат - патарини, трошоци за софтвер и одржување на софтвер, извршени анализи на вода за пиење од страна на Заводот за здравствена заштита и Републичкиот завод, извршена анализа на фито и зоопланктонот во водата од страна на Хидробиолошкиот завод и останати услуги.

1.1.5. Трошоци за бруто плати

Трошоците за бруто плати за 2022 година во износ од 98.447 илјади денари (2021 година изнесуваат 89.246 илјади денари) се состојат од:

000 денари

Опис	2022	2021
Вкалкулирани плати	96.552	88 191
Вкалкулирани надомести на плати	1.894	1.055
Вкупно:	**98.446**	**89.246**

Трошоците за вработените ги опфаќаат нето платите и надоместоците за вработените како и данокот од плати и придонесите за: здравствено, пензиско и инвалидско осигурување и придонес за вработување.

1.1.6. Амортизација и вредносно усогласување на долгорочни средства

Амотизацијата по минимални стапки ја сочинува пресметаната амортизација согласно сметководствените политики. За 2022 година е пресметан расход за амортизација во износ од 44.612 илјади денари (2021 година е пресметан расход за амортизација во износ од 45.060 илјади денари).

1.1.7. Вредносно усогласување на краткорочни средства

Вредносното усогласување на краткорочните побарувања за 2022 година во износ од 990 илјади денари (2021 година изнесуваат 656 илјади денари).

000 денари

Опис	2022	2021
Вредносно усогласување на краткорочното побарување	990	656
Вкупно:	**990**	**656**

Исправката (намалувањето на вредноста) на побарувањата, се спроведува во периодот на осознавањето на неможноста за наплата на дел или на вкупното побарување на товар на расходите на периодот. Отписот на побарувањата се спроведува врз основа на судска пресуда, како и во случај кога за тоа ќе донесе одлука Управниот одбор на претпријатието.

1.1.8. Останати оперативни трошоци

000 денари

Опис	2022	2021
Дневници за службени патувања и патни трошоци	15	20
Надомест на трошоците на вработените, подароци и помошти	6.375	5.301
Трошоци за надомест и др.примања на членови на УО	729	707
Трошоци за промоција, пропаганда, репрезентација и спонзорство	179	76
Трошоци за спонзорства и донации	6	
Премии за осигурување	809	451
Банкарски услуги и трошоци на платниот промет	1.000	933
Даноци, придонеси, членарини и други давачки кои не зависат од резултатот	227	213
Трошоци за користење на права	102	93
Останати нематеријални трошоци	16.921	13.634
Кусоци и расходи	541	192
Казни, пенали и надомест на штети		
Останати расходи од работење	926	645
Вкупно:	**27.830**	**22.265**

Надоместот на трошоците на вработените се однесуваат на надомест за отпремнина при заминување во пензија, јубилејни награди, регрес за годишен одмор, помош во случај на смрт на вработен, помош во случај на смрт на член на неговото семејство, трошоци за здравстени прегледи на вработени, трошоци за обука и

специјализација на вработени, трошоци за семинари и други надоместоци на трошоци на вработените.

Останати нематеријални трошоци опфаќаат трошоци за исплатите за правни-адвокатски и нотарски услуги, услуги за вештачење, услуги за преводи, надомести за лица ангажирани преку агенција за времени вработувања и провизија за ангажирани работници, услуги по договор за дело, трошоци за утврдување на тарифи за водни услуги, трошоци за претплата на стручни списанија, трошоци за огласување во весник, трошоци за објавување оглас - тендер, трошоци за соопштенија, судски трошоци и други неспомнати нематеријални трошоци.

1.1.9. Расходи по основ на камати, курсни разлики и слични расходи

Расходите по основ на камати, курсни разлики и слични расходи за 2022 година во износ од 398 илјади денари (2021 година изнесуваат 310 илјади денари), а се состојат од следните трошоци:

000 денари

Опис	2022	2021
Камата по кредит од ЕБРД		
Негативни курсни разлики		
Камати од работењето со неповрзани субјекти	398	310
Вкупно:	**398**	**310**

1.2. БИЛАНС НА СОСТОЈБА

АКТИВА
Тековни средства

1.2.1. Парични средства

Паричните средства на ден 31 Декември 2022 година се прикажани во следната табела:

000 денари

Опис	2022	2021
Трансакциски сметки	17,755	18,559
Благајна	1	1
Вкупно:	**17,756**	**18,560**

1.2.2. Побарувања од продажба

000 денари

Опис	2022	2021
Побарувања од купувачи - правни лица	84,130	82,725
Побарувања од купувачи - домаќинства	360,745	348,420
Побарувања од купувачи	**444,875**	**431,145**
Вредносно усогласување на побарувањата	42,855	42,855
Вкупно:	**402,020**	**388,290**

Старосна структура на побарувања од купувачи: 000 денари

Опис	до 1 месец	1-3 месеци	3-6 месеци	6-12 месеци	над 1 година
Домаќинства	1,065	3,195	3,613	10,702	37,058
Правни лица	2,575	2,581	2,616	3,007	22,379
Канализација	0	0	0	0	0
Градежна оператива	29	319	61	105	379
Баждарница	0	0	1	19	19
Мрежа	14	29	0	35	222
Механизација	0	0	0	0	47
Геодезија и проектирање	0	-1	16	55	254
Разни други услуги	-	34	62	147	54
Вкупно:	**3,683**	**6,157**	**6,369**	**14,070**	**60,412**

1.2.3. Други краткорочни побарувања

Другите краткорочни побарувања за 2022 година во износ од 7.214 илјади денари (2021 година изнесуваат 1.388 илјади денари) се однесуваат за побарувања од државни органи и институции, за платени аконтации за данок од добивка, побарувања за повеќе платен ДДВ, побарувања од општина Куманово согласно Одлука за спроведување на мерките за субвенционирани трошоци за комунални услуги за 2022 година бр.09-9525/25 од 28.12.2021 година и побарувања од вработени прикажани во следната табела:

000 денари

Опис	2022	2021
Побарувања од државни органи и институции	7,032	1,325
Останати побарувања од вработени	182	63
Вкупно	**7,214**	**1,388**

1.2.4. Залихи

Залихите ги сочинуваат:

000 денари

Опис	2022	2021
Суровини и материјали на залиха	13,893	14,839
Резервни делови на залиха	2,789	2,838
Ситен инвентар на залиха	385	442
Ситен инвентар во употреба	3,374	3,332
Вредносно усогласување на залихите на ситниот инвентар, амбалажата и автогумите	3,374	3,332
Вкупно:	**17,067**	**18,119**

1.2.5. Активни временски разграничувања

Активни временски разграничувања за 2022 година во износ од 0 илјади денари (2021 година изнесуваат 703 илјади денари) се однесуваат на осигурување на имот и материјални средства и осигурување од незгоди кое се однесува за 2022 година.

Нетековни средства

1.2.6. Нематеријални и материјални средства

Состојбата и промените на нематеријалните и материјалните средства во 2022 година се прикажани аналитички по групи (следи табела) :

Материјални средства 000 Денари

	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Инвестиции во тек	ВКУПНО
Набавна вредност					
Салдо на 1 Јануари 2022 (тековна година)	766	1.195.184	94.445	113.392	**1.403.787**
Зголемување		1.896	1.918		**3.814**
Намалување			1.134		**1.134**
Салдо на 31 Декември 2022 (тековна година)	766	1.197.080	95.229	113.392	**1.406.467**
Исправка на вредноста					
Салдо на 1 Јануари 2022 (тековна година)		777.266	75.170		**852.436**
Амортизација		41.718	2.792		**44.510**
Намалување			1.134		**1.134**
Салдо на 31 Декември 2022 (тековна година)		818.984	76.828		**895.812**
Нето сметководствена вредност на 31 Декември 2022 (тековна година)	**766**	**378.096**	**18.401**	**113.392**	**510.655**
Нето сметководствена вредност на 1 Јануари 2022 (тековна година)	**766**	**417.917**	**19.275**	**113.392**	**551.350**
Набавна вредност					
Салдо на 1 Јануари 2021 (тековна година)	766	1.190.099	89.394	113.392	**1.393.651**
Зголемување		5.084	7.274		**12.359**
Намалување			2.193		**2.193**
Салдо на 31 Декември 2021 (тековна година)	766	1.195.184	94.445	113.392	**1.403.817**
Исправка на вредноста					
Салдо на 1 Јануари 2021 (тековна година)		735.653	74.027		**809.680**
Амортизација		41.613	3.337		**44.950**
Намалување			2.193		**2.193**
Салдо на 31 Декември 2021 (тековна година)		777.266	75.170		**852.437**
Нето сметководствена вредност на 31 Декември 2021 (тековна година)	**766**	**417.917**	**19.275**	**113.392**	**551.350**
Нето сметководствена вредност на 1 Јануари 2021 (тековна година)	**766**	**454.446**	**15.367**	**113.392**	**583.971**

Со Одлука на УО бр. 02-1794/9 од 24.11.2016 година беше формирана посебна Комисија за попис на материјални средства во подготовка која до момент на изготвување на годишната сметка и финансиските извештаи, не достави извештај за извршениот попис во кој ќе ја утврди фактичката состојба и ќе изврши усогласување со сметководствената состојба искажана во трговските книги, не го утврди степенот на довршеност на инвестицијата за секој одделен објект и не предложи мерки за постапување, не обезбеди

уредни и веродостојни документи кои ќе потврдат дека се исполнети условите за нивно ставање во употреба.

Нематеријални средстава

000 Денари

	Патенти и лиценци	Гудвил	Софтвер	Останати средства	Средства во подготовка	Вкупно
Набавна вредност						
Салдо на 1 Јануари 2022 (тековна година)			0	0		**0**
Зголемување			578	0		**578**
Намалување						
Салдо на 31 Декември 2022 (тековна година)			578	0		**578**
Исправка на вредноста						
Салдо на 1 Јануари 2022 (тековна година)			0	0		**0**
Амортизација			103	0		**103**
Намалување						
Салдо на 31 Декември 2022 (тековна година)			103	0		**103**
Нето сметководствена вредност на 31 Декември 2022 (тековна година)			**475**	**0**		**475**
Нето сметководствена вредност на 1 Јануари 2022 (тековна година)			**0**	**0**		**0**
Набавна вредност						
Салдо на 1 Јануари 2021(тековна година)			687	12.075		**12.762**
Зголемување						
Намалување						
Салдо на 31 Декември 2021 (тековна година)			687	12.075		**12.762**
Исправка на вредноста						
Салдо на 1 Јануари 2021 (тековна година)			619	12.032		**12.651**
Амортизација			67	43		**110**
Намалување						
Салдо на 31 Декември2021 (тековна година)			687	12.075		**12.762**
Нето сметководствена вредност на 31 Декември 2021 (тековна година)			**0**	**0**		**0**
Нето сметководствена вредност на 1 Јануари 2021 (тековна година)			**67**	**43**		**110**

ПАСИВА

Тековни обврски

1.1.1. Обврски спрема добавувачите

Тековни обврски

1.2.7. Обврски спрема добавувачите

Обврските кон добавувачите за 2022 година во износ од 512.254 илјади денари (2021 година изнесуваат 462.346 илјади денари).

Старосна структура на обврски кон добавувачи: 000 денари

Опис	до 1 месец	1-3 месеци	3-6 месеци	6-12 месеци	над 1 година
Обврски за набавки на добра	3,438	45	1,000	0	217,971
Обврски за извршени услуги	4,440	29,963	17,002	7,444	46,342
Вкупно:	**7,878**	**30,008**	**18,002**	**7,444**	**264,313**

1.2.8. Примени аванси, краткорочни депозити и кауции

Примените аванси, краткорочни депозити и кауции за 2022 година во износ од 282 илјади денари (2021 година изнесуваат 264 илјади денари).

000 Денари

Опис	2022	2021
Примени аванси	282	264
Вкупно:	**282**	**264**

1.2.9. Останати краткорочни обврски

Останати краткорочни обврски за 2022 година во износ од 31.155 илјади денари (2021 година изнесуваат 29.921 илјади денари) произлегуваат од:

000 Денари

Опис	2022	2021
Обврски за данок на додадена вредност		0
Обврски за данок од добивка		0
Обврски за даноци и придонеси на плата и надоместоци	75	77
Обврски за персонален данок на доход	488	200
Обврски за данок на имот		0
Обврска за надоместок за користење на вода	25.400	24.679
Обврска за надоместок за испуштање во води	5.192	4.965
Вкупно:	**31.155**	**29.921**

1.2.10. Одложени плаќања на трошоци

Одложени плаќања на трошоци за 2022 година во износ од 277 илјади денари (2021 година изнесуваат 310 илјади денари).

1.2.11. Обврска по кредит

. Министерство за финансии на РСМ, неисплатените, доспеани ануитети и доспеани обврски по Спогодба за регулирање на начин на исплата на долг Пр.бр.09-14/12 од 13.06.2013 година, по основ на МЕАП програмата, ги наплати од Основачот - Општина Куманово, поради што јавното претпријатие со состојба на 31.12.2022 година по тој основ должи на општина Куманово износ од 163.325 илјади денари.

Нетековни обврски

1.2.12. Капитал

Капиталот во износ од 273.655 илјади денари ги претставува сопствените трајни извори на средства за работење на Јавното претпријатие. Капиталот може да се користи за покривање на загубата, доколку резервите не се доволни за тоа.

1.2.13. Резерви

Во 2022 година нема законски резерви, бидејќи во 2012 година резервите се искористени за покривање на загуба од 2011 година (2011 - 18.440 илјади денари). Резервите се формират од остварената нето добивка и распоредената ревалоризациона резерва.

1.2.14. Загуба за деловна година

Загуба пред оданочување за деловната 2022 година изнесува 38.317 илјади денари, бидејќи данок на добивка изнесува нула денари нето загуба за деловна година останува во износ од 38.317 илјади денари.

Јавното претпријатие "Водовод" - Куманово на 31.12.2022 година го завршува своето работење со негативен финансиски резултат - загуба во износ од 38.317 илјади денари (2021 – загуба од 2.304 илјади денари).

Одделение за сметководство и
финансованова оперативa
Виш соработник-сметководител
Јасминка Арсовска _____

ЈП "Водовод" Куманово
ВД Директор
_____
Оливер Стојмановски

П Р Е Г Л Е Д

на остварени приходи и трошоци од 01.01.2022 до 31.12.2022 година
во ЈП "Водовод" Куманово

Р.бр.	Конто	Опис	01.01.-31.12.2022	01.01.-31.12.2021
1		Приходи од вода, одведување и пречистување	187,924,038.00	168,208,885.00
		Вода и одведување за правни лица	26,757,028.00	24,593,146.00
		Вода и одведување за домаќинства	114,904,527.00	105,580,298.00
		Пречистување на отпадни води правни лица	7,995,056.00	6,565,877.00
		Пречистување на отпадни води домаќинства	38,267,427.00	31,469,564.00
2		Приходи од услуги (геодезија, баждарница, мрежа, оператива, механизација)	6,953,200.00	8,749,306.00
3		Приходи врз основа на камата	3,248,487.00	3,412,153.00
4		Останати приходи	37,203,869.00	36,882,138.00
		ВКУПНО ПРИХОДИ	**235,329,594.00**	**217,252,482.00**
5	400-401	Потрошени суровини и материјали	30,143,913.00	36,572,080.00
6	402-403	Потрошена енергија (електрична, топлотна, нафта, мазут, масло за горење, гориво	65,484,912.00	17,675,288.00
7	404	Потрошени резервни делови и материјали за одржување	727,219.00	539,873.00
8	407	Трошоци за ситен инвентар	175,162.00	300,018.00
9	410	Транспортни услуги	2,137.00	1,100.00
10	411	Поштенски услуги, телефонски услуги и интернет	1,483,622.00	2,152,202.00
11	412	Надворешни услуги за извршување на услуги		
12	413	Услуги за одржување и заштита	1,012,562.00	2,511,736.00
13	414	Наем	281,110.00	281,110.00
14	415	Комунални услуги	758,945.00	648,400.00
15	416	Трошоци за истражување и развој	115,932.00	
16	417	Трошоци за реклама и пропаганда	2,908.00	10,224.00
17	419	Останати услуги	1,180,336.00	1,326,182.00
18	420	Плата и надоместоци на плата	98,446,770.00	89,245,680.00
19	422	Останати трошоци за вработените	5,876,191.00	4,912,521.00
20	430	Амортизација	44,612,150.00	45,060,392.00
21	440	Дневници за службени патувања, ноќевања и патни трошоци	14,601.00	20,471.00
22	441	Надоместоци на трошоци на вработените	498,794.00	388,700.00
23	442	Трошоци за надомест и други примања на членови на управен и надзорен одбор	728,877.00	706,680.00
24	443	Трошоци за спонзорства и донации	6,000.00	
25	444	Трошоци за репрезентација	178,848.00	76,073.00
26	445	Трошоци за осигурување	809,219.00	451,016.00
27	446	Банкарски услуги и трошоци за платен промет	1,000,253.00	933,502.00
28	447	Даноци кои не зависат од резултатот, членарини и други давачки	226,646.00	213,408.00
29	448	Трошоци за користење на права	101,948.00	93,127.00
30	449	Останати трошоци на работењето	16,921,516.00	13,633,951.00
31	455	Вредносно усогласување на кратко. побарувања	990,564.00	655,981.00
32	464	Кусоци, кало, растур, расипување и кршење	540,774.00	191,992.00
33	468	Казни, пенали, надоместоци за штети и друго		
34	469	Останати расходи од работењето	926,515.00	645,040.00
35	474	Камата по кредит од ЕБРД		
36	475	Негативни курсни разлики		
37	479	Останати финансиски расходи - камати	398,262.00	309,950.00
		ВКУПНО РАСХОДИ	**273,646,686.00**	**219,556,697.00**
	I.	ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ	235,329,594.00	217,252,482.00
	II.	ОСТВАРЕНИ РАСХОДИ	273,646,686.00	219,556,697.00
	III.	ОСТВАРЕНА ЗАГУБА/ДОБИВКА	-38,317,092.00	-2,304,215.00
	IV.	ДАНОК ОД ДОБИВКА		
	V.	ОСТВАРЕНА ЗАГУБА/ДОБИВКА ПО ОДАНОЧУВАЊ	-38,317,092.00	-2,304,215.00

П Р Е Г Л Е Д

на остварени приходи и трошоци од 01.10.2022 до 31.12.2022 година
во ЈП "Водовод" Куманово

Р.бр.	Конто	Опис	01.10.-31.12.2022	01.10.-31.12.2021
1		Приходи од вода, одведување и пречистување	46,491,251.00	40,945,122.00
		Вода и одведување за правни лица	6,669,258.00	6,047,036.00
		Вода и одведување за домаќинства	28,375,755.00	25,620,330.00
		Пречистување на отпадни води правни лица	2,016,745.00	1,613,564.00
		Пречистување на отпадни води домаќинства	9,429,493.00	7,664,192.00
2		Приходи од услуги (геодезија, баждарница, мрежа, оператива, механизација)	2,028,039.00	2,713,122.00
3		Приходи врз основа на камата	923,613.00	727,524.00
4		Останати приходи	9,295,981.00	9,435,133.00
		ВКУПНО ПРИХОДИ	**58,738,884.00**	**53,820,901.00**
5	400-401	Потрошени суровини и материјали	8,404,718.00	7,126,411.00
6	402-403	Потрошена енергија (електрична, топлотна, нафта, мазут, масло за горење, гориво	9,742,681.00	6,427,614.00
7	404	Потрошени резервни делови и материјали за одржување	162,188.00	130,771.00
8	407	Трошоци за ситен инвентар	40,084.00	37,584.00
9	410	Транспортни услуги		1,100.00
10	411	Поштенски услуги, телефонски услуги и интернет	378,782.00	362,762.00
11	412	Надворешни услуги за извршување на услуги		
12	413	Услуги за одржување и заштита	167,271.00	385,989.00
13	414	Наем	70,277.00	70,278.00
14	415	Комунални услуги	182,595.00	159,787.00
15	416	Трошоци за истражување и развој		
16	417	Трошоци за реклама и пропаганда		7,316.00
17	419	Останати услуги	342,001.00	365,668.00
18	420	Плата и надоместоци на плата	25,045,162.00	23,326,009.00
19	422	Останати трошоци за вработените	5,510,116.00	4,403,949.00
20	430	Амортизација	11,203,528.00	11,409,263.00
21	440	Дневници за службени патувања, ноќевања и патни трошоци	3,001.00	20,470.00
22	441	Надоместоци на трошоци на вработените	37,108.00	39,929.00
23	442	Трошоци за надомест и други примања на членови на управен и надзорен одбор	184,995.00	176,670.00
24	443	Трошоци за спонзорства и донации	3,000.00	
25	444	Трошоци за репрезентација	44,895.00	28,309.00
26	445	Трошоци за осигурување	198,641.00	164,722.00
27	446	Банкарски услуги и трошоци за платен промет	270,993.00	273,788.00
28	447	Даноци кои не зависат од резултатот, членарини и други давачки	59,625.00	50,917.00
29	448	Трошоци за користење на права	66,599.00	54,300.00
30	449	Останати трошоци на работењето	5,302,010.00	2,719,060.00
31	455	Вредносно усогласување на кратко. побарувања	990,564.00	655,981.00
32	464	Кусоци, кало, растур, расипување и кршење	540,774.00	191,992.00
33	468	Казни, пенали, надоместоци за штети и друго		
34	469	Останати расходи од работењето	409,187.00	212,161.00
35	474	Расходи врз основа на камати од работење со непо	0.00	
36	479	Останати финансиски расходи - камати	288,406.00	
		ВКУПНО РАСХОДИ	**69,649,201.00**	**58,802,800.00**
	I.	ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ	58,738,884.00	53,820,901.00
	II.	ОСТВАРЕНИ РАСХОДИ	69,649,201.00	58,802,800.00
	III.	ОСТВАРЕНА ДОБИВКА/ЗАГУБА	-10,910,317.00	-4,981,899.00